

DATOS IDENTIFICATIVOS

Comunicación: Teoría e técnica da imaxe

Materia	Comunicación: Teoría e técnica da imaxe			
Código	P04G071V01103			
Titulación	Grao en Comunicación Audiovisual			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Comunicación audiovisual e publicidade			
Coordinador/a	Rodríguez Fernández, Fortunato			
Profesorado	Rodríguez Fernández, Fortunato			
Correo-e	fortunatorf@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	(*)Análisis de la imagen, tanto estática como en movimiento, de las unidades que definen el mensaje icónico y las variables que fundamentan los códigos del lenguaje audiovisual			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adóitase atopar a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B3	Aplicar técnicas e procedementos da composición da imaxe aos diferentes soportes audiovisuais, a partir do coñecemento das leis clásicas e dos movementos estéticos e culturais da historia da imaxe.
B4	Expoñer os resultados dos traballos académicos de maneira escrita, oral ou por medios audiovisuais ou informáticos de acordo aos canons das disciplinas da comunicación.
B5	Coñecer os valores constitucionais, principios éticos e normas deontolóxicas aplicables á comunicación audiovisual, en especial as relativas á igualdade de homes e mulleres, á non discriminación de persoas con discapacidade e ao uso non sexista da imaxe feminina nos medios de comunicación de masas.
B7	Asumir riscos expresivos e temáticos, aplicar solucións e puntos de vista persoais no desenvolvemento dos proxectos
C14	Coñecer e aplicar os recursos, métodos e procedementos empregados na construción e análise dos relatos audiovisuais
C17	Coñecer a imaxe espacial e das representacións icónicas no espazo, tanto na imaxe fixa como en movemento.
D1	Comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Citar, describir e diferenciar as principais teorías e escolas da imaxe.	A1	B5	C14	D1
Analizar as imaxes e as súas representacións icónicas no espazo	A1	B4	C14	
Interpretar, diferenciar e explicar os compoñentes estético-narrativos (miméticos, simbólicos, arbitrarios) que configuran unha imaxe icónica/audiovisual	A1	B3	C14	D1
Analizar e valorar imaxes (fixa e/ou audiovisual) nos diferentes soportes e tecnoloxías audiovisuais	A1	B3	C14	D1
Apreciar e valorar o conxunto do patrimonio (audio)visual, a través da evolución histórica nas diferentes culturas		B5		D1

Contidos

Tema	
A teoría da imaxe	<p>Tema 1. Introducción. Natureza e definición da imaxe. A imaxe ao longo da historia. Imaxe e contemporaneidad. O valor comunicativo da imaxe. Imaxe dixital</p> <p>Tema 2. Percepción e coñecemento visual. O proceso cognitivo da percepción visual: sensación, memoria e pensamento. Fenomenoloxía da percepción. Principais correntes teóricas. Teoría da Gestalt. Figura e fondo.</p> <p>Tema 3 - Técnicas de expresión visual. Contraste e harmonía.</p>
A representación da imaxe estática	<p>Tema 4. Elementos morfolóxicos da imaxe. O punto. A liña. O plano. A cor. A forma. A textura.</p> <p>Tema 5. Elementos escalares da imaxe. Espazo de representación e espazo representado. Tamaño de imaxe. A escala. A proporción. O formato. O encadre. A dimensión.</p> <p>Tema 6. Elementos dinámicos da imaxe. Imaxe secuencial. Imaxe narrativa. Imaxe dinámica. A dirección. Tensión. Ritmo.</p>
A representación da imaxe en movemento	<p>Tema 7. Imaxe en movemento. Encadre e composición. Tipos de planos. Movementsos de cámara. Escena e secuencia. Campo e fóra de campo.</p> <p>Tema 8. Principios fundamentais da edición de imaxes en movemento. Montaxe cinematográfica. Continuidade da escena.</p> <p>Tema 9. Recursos expresivos da imaxe en movemento. O tratamento do espazo e o tempo audiovisual</p> <p>Tema 10 - Introducción aos recursos narrativos da imaxe en movemento. Elipsis</p>

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	2	20	22
Traballo tutelado	3	20	23
Prácticas con apoio das TIC	18	38	56
Lección maxistral	22	27	49

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Análise de obras audiovisuais.
Traballo tutelado	Elaboración por parte do estudante, de maneira individual ou colectiva, de documentos ou pezas audiovisuais sobre a temática da materia.
Prácticas con apoio das TIC	Realización de gravacións de pequenos guións por parte dos alumnos, incluíndo a planificación técnica dos mesmos
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	O alumno dispón do horario de titorías para consultar calquera dúbida relativa aos contidos teóricos.
Estudo de casos	O alumno dispón do horario de titorías para consultar calquera dúbida relativa á análise audiovisual
Traballo tutelado	O alumno dispón do horario de titorías para consultar calquera dúbida relativa ao traballo tutelado.
Prácticas con apoio das TIC	O alumno dispón do horario de titorías para consultar calquera dúbida relativa ás prácticas da materia

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos	Os alumnos analizasen obras audiovisuais co obxectivo de indentificar os recursos e técnicas explicadas na materia	20	A1 B4 C14 B7 C17
Traballo tutelado	Planificación, gravación e edición dunha peza audiovisual como traballo final, que permita avaliar o grao de adquisición de competencias. Será un traballo en grupo, ou individual si a disposición de medios técnicos o permíte.	30	B3 C14 D1 B5 C17
Prácticas con apoio das TIC	Os alumnos realizaran semanalmente unha práctica de planificación técnica e gravación dunha peza audiovisual.	10	B3 C14 D1 B5 C17 B7
Lección maxistral	Para avaliar os coñecementos teórico prácticos, faranse dous exames. O primeiro, a mediados de curso, sobre imaxe estática e análise e composición de planos. O segundo, a final de curso, sobre análise de continuidade dunha escena e planificación técnica dunha secuencia.	40	C14 D1 C17

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás clases non será obrigatoria nin puntuará na calificación final. Agora ben, posto que a realización das prácticas puntúa, si un alumno non acode á clase práctica para defendela, perderá a metade da súa calificación. No apartado de estudo de casos, valorarase a presentación do recurso (10%) e o súa adecuación ao explicado en clase (10%). Na segunda convocatoria (xullo) aplicaranse os mesmos criterios de calificación, aínda que as prácticas con apoio do TIC e o traballo tutelado, no caso de que fose entregado, non serán re-avaliados, manténdose a calificación da primeira edición. O alumno terá que mellorar a calificación mediante o exame e/ou o Estudo de casos.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

GIL, F. y SEGADO, F., **Teoría e historia de la imagen**, Síntesis, 2011

GUBERN, R., **Del bisonte a la realidad virtual**, Anagrama, 1997

PUYAL, A., **Teoría de la Comunicación Audiovisual**, Fragua, 2006

Rodríguez, Ángel, **La dimensión sonora del lenguaje audiovisual**, Paidós, 1998

VILLAIN, D., **El encuadre cinematográfico**, Paidós, 1997

SIETY, E., **El plano**, Paidós, 2004

Douglas Katz, Steven, **Plano a plano: De la idea a la pantalla. Dirección I**, Plot Ediciones, 2000

Douglas Katz, Steven, **Rodando: La planificación de secuencias. Dirección II**, Plot Ediciones, 2000

Bibliografía Complementaria

ARHEIM R., **Arte y percepción visual**, Alianza, 1981

AUMONT, J. y MARIE, M., **Análisis del film**, Paidós, 1990

AUMONT, J., **La imagen**, Paidós, 1992

BLOCK, B., **Narrativa visual. Creación de estructuras visuales para cine, vídeo y medios digitales**, Omega, 2008

BREA, J. L., **Estudios visuales. La epistemología de la visualidad en la era de la globalización**, Akal, 2005

BREA, J. L., **Las tres eras de la imagen**, Akal, 2010

Briones Delgado, Jesús, **Promesas y realidades de la 'revolución tecnológica'**, Catarata, 2016

BURCH, N., **El tragaluz del infinito. Contribución a la genealogía del lenguaje cinematográfico**, Cátedra, 1987

COMPANY, J.M., **El trazo de la letra en la imagen**, Cátedra, 1987

CASETTI, F. y DI CHIO, F., **Cómo analizar un film**, Paidós, 2007

DELGADO LEYVA, R., **La pantalla futurista**, Cátedra,

ECO, Umberto, **La estrategia de la ilusión**, Lumen, 1996

FERNÁNDEZ DÍEZ, F., **Manual básico de lenguaje y narrativa audiovisual**, Paidós, 1999

Francés, M. y Llorca Abad, G., **La ficción audiovisual en España**, Edisa, 2012

GOMBRICH, Ernst H., **Los usos de las imágenes. Estudios sobre la función social del arte y la comunicación visual**, Debate, 2003

Gómez Alonso, R., **Análisis de la Imagen: Estética Audiovisual**, Laberinto Comunicación, 1996

GUBERN, R., **La mirada opulenta**, Gustavo Hill, 1987

Gurney, James, **Luz y color**, Anaya Multimedia, 2015

Jover Ruíz, Fernando, **Control de iluminación y Dirección de Fotografía**, Altaria Editorial, 2016

KELLNER, D., **Cultura mediática. Estudios culturales, identidad y política entre la modernidad y la posmodernidad**, Akal, 2011

LUMET, Sydney, **Así se hacen las películas**, Rialp, 2002

MITCHELL, W.J.T., **Teoría de la imagen**, Akal, 2009

Molina, César Antonio, **Tan poderoso como el amor**, Destino,

NICOLÁS, Francisco R., **Colorimetría**, 2ª, ORTV, 2000

PIERANTONI, R., **El ojo y la idea**, Paidós, 1984

PINEL, V., **El montaje**, Paidós, 2001

Rodríguez, Hugo, **Guía completa de la imagen digital**, Marcombo,

Silva Echeto, Víctor, **La desilusión de la imagen**, Edisa, 2016

Talbo, Carlos, **Walter Benjamin. La vida que se cierra**, Catarata, 2015

Zerzan, John, **El crepúsculo de las máquinas**, Catarata, 20156

ZUMALDE, Imanola, **La experiencia fílmica**, Cátedra,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Comunicación: Tecnoloxía dos medios audiovisuais/P04G071V01108

Comunicación: Teoría e historia da comunicación/P04G071V01106

Teoría e técnica cinematográfica/P04G071V01109

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Teoría e técnica da fotografía/P04G071V01105

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Metodoloxías docentes que se manteñen:

En caso de docencia mixta (presencial e a distancia), mantéñense todas as metodoloxías.

En caso de docencia en situación de confinamento, coa totalidade da docencia en modalidade a distancia, mantéñense as metodoloxías de Estudo de casos e Lección Maxistral, que se impartirían a través do Campus Remoto.

Metodoloxías docentes que se modifican;

En caso de docencia mixta, non se modifica ningunha metodoloxía.

En caso de confinamento, ou coa imposibilidade dos alumnos de reunirse ou retirar material da Facultade, tanto as Prácticas con apoio de TIC como o Traballo Tutelado substituiráse pola planificación e execución dun story board. No entanto, si un alumno dispón de material técnico suficiente no seu domicilio, estudarase a posibilidade de aplicar ambos os dous métodos (prácticas e traballo titorizado) de forma individual.

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías):

A través do Campus Remoto da Universidade

Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir

Mantéñense a totalidade dos contidos

Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

Non é precisa.

Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Os exames deberán realizarse de maneira presencial. Si non fose posible, tanto o previsto a metade de curso, como o final, eliminaráse da avaliación. A porcentaxe correspondente (20% ou 40% dependendo de si se suprime só un exame ou os dous) distribuirase proporcionalmente entre os outros apartados da avaliación, até alcanzar o 100%.

Mantense a cualificación do resto de apartados da avaliación, unha vez adaptadas as metodoloxías.

Información adicional

Con independencia do método de ensino (presencial, mixto ou a distancia), todo o material necesario para o seguimento da teoría e a realización das prácticas e traballos, poráse a disposición dos alumnos de maneira online.

As sesións que se efectúen a través do Campus Remoto, gravaránse e poráse a disposición do alumnado para o seu visionado online. Si os medios instalados na aula o permiten, tamén se gravarán as sesións presenciais coa mesma finalidade.